

El perfil

Artur Mas, conseller en cap i candidat de CiU a la presidència de la Generalitat de Catalunya

JORDI PUJOL

L'home que podia guanyar

16
N
"Si voleu tornar-me a fer confiança, ara voteu en Mas". Així ho va deixar dit i escrit Jordi Pujol, com si fossin les taules de la llei, el passat 23 d'octubre al Palau de Congressos de Catalunya, en la seva conferència de comiat. El relleu del president, Artur Mas, arriba accelerat a una cursa electoral que ningú no pensava que podia disputar a Pasqual Maragall.

Com bé s'encarrega de recordar Francesc-Marc Álvaro en el seu llibre *Ara sí que toca* (Edicions 62, 2003), el candidat de Convergència i Unió a la presidència de la Generalitat de Catalunya, Artur Mas, no apareix ni per casualitat en el que encara és considerada la Bíblia de la trajectòria política de Jordi Pujol, el llibre *El Virrey*, de José Antich (Planeta, 1994). Hi surten tots els que han sonat com a relleu en dues dècades llargues: Miquel Roca, Macià Alavedra, Josep Maria Cullerell, Joan Maria Pujals, Josep Antoni Duran Lleida... però, de Mas, ni rastre. Quins requisits ha hagut de complir, doncs, per ser ell i no cap altre l'elegit?

La història de Mas té poca èpica i activisme i una dosi equilibrada de virtuts i cops de sort. Montserrat Novell, en el seu llibre *Artur Mas. Biografia d'un delfí* (Llibres de l'Índex, 2002), resumeix aquests valors en la perseverança, un full de serveis políticament impecable, un perfil ideològic gens definit, una eficàcia i fidelitat provades i el suport inicial de l'entorn familiar de Pujol i dels joves sobiranistes anomenats talibans.

Nascut en el si d'una família burgesa de la part baixa de Sant Gervasi, Mas va créixer ja ben relacionat en escoles privades on abundaven els grans cognoms de la societat catalana, encara que ell defuig aquest estereotip i es reivindicava de poble. El seu pare sempre ha estat considerat un vilatà a Vilassar de Mar (Maresme) i ell abusa sovint en els seus

discursos dels símils mariners. Malgrat això, la seva carrera professional sempre ha anat lligada als cognoms que toquen poder, no ja a Catalunya o a Barcelona, sinó a l'entorn de Convergència. Francesc Sanuy, Lluís Prenafeta i Joaquim Molins van advertir la seva lleialtat i constància a l'administració catalana en un moment que Mas, a cavall dels anys vuitanta i noranta, tot just començava a militar activament a l'agrupació de Sarrià - Sant Gervasi de CDC, on va coincidir amb els fills de Pujol.

Sense pressa, sobretot sense pressa, però amb ambició, l'actual candidat de CiU es va plantar en aquesta època, una mica com qui no vol la cosa, en les llistes de l'aleshores coalició nacionalista a l'Ajuntament de Barcelona, i es va posar al servei de Josep Maria Cullerell primer, i de Miquel Roca després. Perfecte equilibri. Amb un valor afegit en aquest últim cas: aquell mateix any (el 1995), Mas va cedir sense protestar el número 1, que gairebé tenia assegurat. El següent sacrifici o consegüent recompensa, segons es miri, va ser encarregar-se de la Conselleria de Política Territorial i Obres Públiques, després de les delicades dimissions de Cullerell i de Jaume Roma.

Dos anys després va substituir a Economia una altra vaca sagrada, Macià Alavedra. I a la tercera anava la vençuda: Mas va cedir de nou el cap de llista a Barcelona a Joaquim Molins, però després que li hagués demanat expressament el mateix president a canvi de futurs encàrrecs rellevants.

El qüestionari: Artur Mas respon

- Per què cal o no un nou Estatut?
- Per superar el bloqueig autonòmic que apliquen els poders polítics de Madrid; per respondre a temes tan importants com la immigració estrangera, la gestió d'infraestructures, la seguretat o la presència a Europa, i per atorgar a Catalunya més llibertat per decidir per si mateixa.
- Quin model de finançament voldria per a Catalunya?
- El més just. Avui un 8% del nostre Producte Interior Brut se'n va cap a Madrid i no torna. Per això, sense renunciar a la solidaritat interterritorial de l'estat, hem d'avançar cap a un nou pacte fiscal basat en el concert econòmic i gestionar des de Catalunya els impostos que paguem els catalans.
- La immigració, una oportunitat o un problema?
- És un dels reptes que els ciutadans ens demanen que afrontem. A Catalunya no hi cap tothom. La nova immigració ha d'arribar ordenadament. Ens cal fer una selecció laboral en els països d'origen i hem d'estimular els immigrants a estimar i respectar la nostra cultura perquè, només des d'aquest coneixement, es podran integrar. Hem d'oferir drets però alhora demanar que es compleixin els deures.
- Barcelona, capital de...?
- Capital de Catalunya per sobre de tot.
- Què és Catalunya?
- Una nació. Un poble amb una història mil·lenària i una identitat fonamentada en la seva cultura. Un país dinàmic i creatiu, que manté viva i ferma la seva voluntat de ser. Més íntimament, Catalunya és el meu país, la terra que estimo i gràcies a la qual sóc.
- Què són els Països Catalans?
- Una comunitat d'història, de cultura i de llengua. Són Catalunya, el País Valencià, les Balears, la Catalunya Nord, la Franja de Ponent, Andorra i l'Alguer.
- Què és Espanya?
- Un estat plurinacional que constantment es nega a si mateix com a tal i que s'entesta a rebutjar la seva diversitat nacional en benefici d'una visió monolítica.
- Què pensa del pla Ibarretxe?
- Crec que el lehendakari compta amb la legitimitat democràtica de les urnes i més tenint en compte que posa com a primera condició la fi de la violència.
- Quina ha de ser la representació de Catalunya a Europa?
- Hem de ser presents a Europa en dos àmbits: primer, a àmbit espanyol, per decidir sobre tot allò en què tenim competències exclusives; i segon, a àmbit europeu, a través d'una agrupació de regions amb un poder legislatiu com el nostre.
- El projecte de Constitució europea. A favor o en contra?
- A favor com a pas endavant cap a la nova Europa i amb preocupació pel poc reconeixement de realitats nacionals com Catalunya.
- El PHN, el transvasament de l'Ebre, s'acabarà fent?
- El que segur que no es farà és el transvasament proposat pel Govern central. La idea del PP és un despropòsit me-

diambiental. L'única garantia per aturar un transvasament faraònic ha estat l'actitud del Govern català, tant en les esmenes introduïdes com en la seva posició en el CPIDE.

— Alta velocitat. Quina línia preferiria fer primer, Barcelona-Madrid o Perpinyà-Alacant?

— Les dues línies són una prioritat estratègica per al país. El que ens cal és una xarxa ben estructurada, no només radial. La desgràcia és que quan el partit socialista va fer el València-Barcelona no va posar-hi ample de via europeu.

— L'escola pública es troba en hores baixes?

— En absolut. Hem aconseguit, per exemple, una ràtio d'alumnes millor que la de la mitjana espanyola; hem millorat el prestigi de la Formació Professional, en la qual estudien 1 de cada 3 dels alumnes que acaben l'ESO, i totes les escoles tenen accés a la banda ampla. Fixi's: l'últim any i mig hem construït, de mitjana, una nova escola cada setmana.

— Es poden evitar les llistes d'espera als hospitals?

— Les llistes d'espera són consubstancials als sistemes sanitaris com el nostre, que són universals i gratuïts. A més, l'envelliment en bon estat de salut ha incrementat la demanda d'algunes operacions, però també en aquests casos hem actuat i establert que el temps d'espera de determinades intervencions no superi els sis mesos.

— Cal reforçar la normalització social del català?

— El que cal és intensificar les polítiques lingüístiques que el Govern ha fet aquests anys, perquè han estat decisives per a l'extensió de l'ús social del català i per a la presentació de la llengua no com un problema sinó com un factor d'integració i progrés dins un marc multilingüe.

— El seu programa dóna suport a les seleccions catalanes?

— Sí. Ho plantejem en la proposta de nou Estatut. Després de les eleccions s'hauran de veure les vies reals que tenim per aconseguir-ho.

— Què pensa del Fòrum 2004?

— L'essència del Fòrum és encertada: un espai d'intercanvi cultural i convivència. Per a nosaltres és una gran oportunitat i espero que siguem capaços de donar a conèixer, a través del Fòrum, el nostre model a tot el món.

— Quina és la primera mesura que promouria si participés en el proper Govern català?

— Reunir tots els presidents dels grups parlamentaris per treballar en el nou Estatut, ja que la redacció del nou text ha d'estar enllestida, com a molt tard, l'abril de l'any vinent.

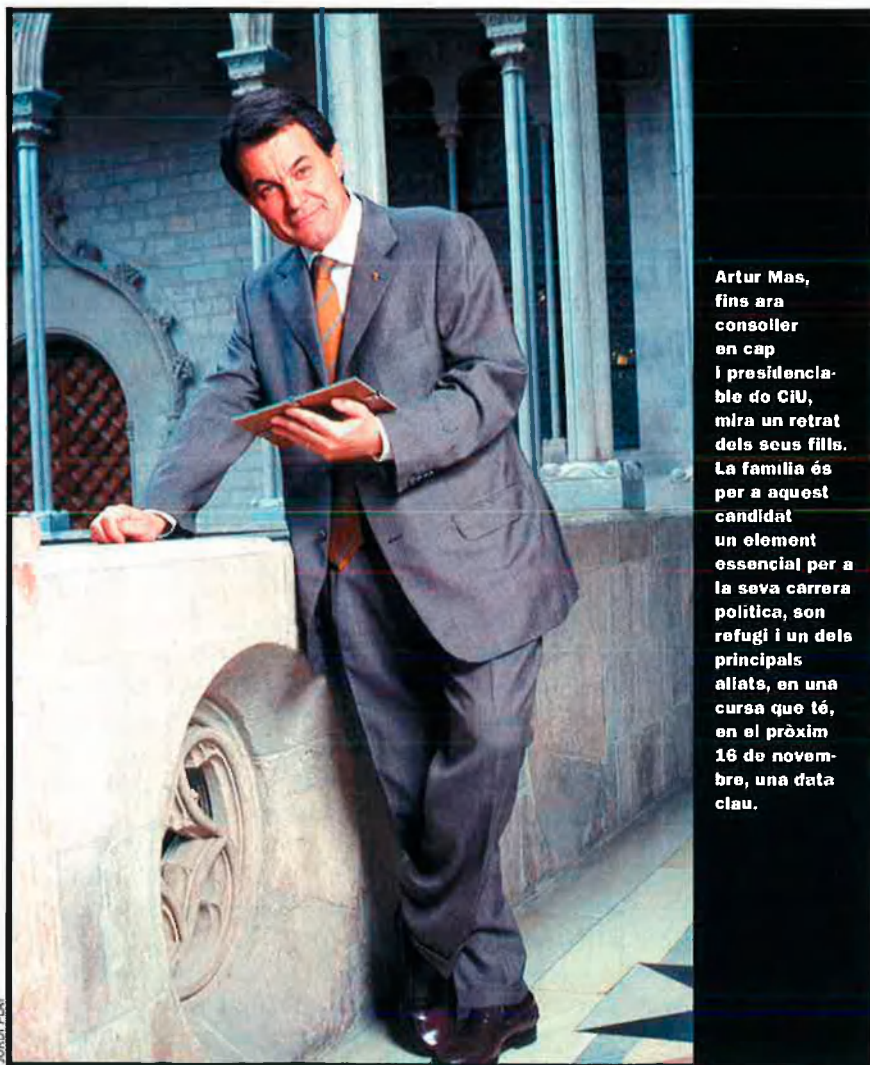
— Un pronòstic electoral i polític per al seu partit?

— Guanyarem.

— Un motiu per votar-lo.

— Assegurar-se que el pròxim Govern de Catalunya serà nacionalista al 100% i que no dependrà de partits de Madrid. I que serà també liderat per una nova generació que, amb la base del que s'ha fet fins avui, obrirà nous horitzons de progrés i benestar.

Enric Rimbau

Artur Mas, fins ara conseller en cap i presidenciable de CiU, mira un retrat dels seus fills. La família és per a aquest candidat un element essencial per a la seva carrera política, son refugi i un dels principals aliats, en una cursa que té, en el pròxim 16 de novembre, una data clau.

Una trucada de Palau. “T’he fet cridar perquè voldria saber si podria comptar amb tu en cas que...”. Probablement aquesta ha estat la frase més repetida de Pujol als seus col·laboradors, després de la popularitzada “això no toca” als mitjans de comunicació. El president va concretar la seva promesa tres mesos després amb aquesta frase i amb una vaga oferta d’una plaça de nova creació: la Conselleria en cap. Un any i mig després Mas era portaveu del Govern (al febrer del 2000); al final d’any, secretari general de CDC (el novembre del 2000); i, finalment, conseller en cap (el gener del 2002). L’últim escull va ser Josep Antoni Duran Lleida, però la manca de suport de Roca, la mala premsa sobre el cas Pallerols i el fet que Pujol volgués un candidat de CDC va fer la resta. Encara hi hauria una última ju-

gada mestra del president: situar Duran de número 2 de Mas i animar-lo a encapçalar la llista dels propers comicis al Congrés. Tothom, gairebé, content.

Aquestes lluites de poder que avui formen part del passat immediat només han estat un aperitiu del repte principal, el que es refereix precisament a la idea que el president resumia al Palau de Congressos: fer entendre a l’electorat que l’era Pujol s’ha acabat i que Mas ha de ser el relleu. Naturalment, això és el més difícil, perquè les comparacions sempre seran odioses. S’han acabat els discursos de l’últim polític de raça. S’han acabat les justificacions de qual-sevol moviment tàctic sota una comprensió general segons la qual “si ho ha fet serà per alguna cosa bona per a Catalunya”. S’han acabat les converses espontànies del president que s’interessa-

va, posem el cas, per la collita d’un pagès i que cinc anys després Pujol encara recordés el fet i així li ho fes saber al mateix anònim ciutadà. Mas, simplement, no és així: el seu discurs és ordenat i cartesià, com si se l’hagués estudiat per treure matrícula. El seu bateig de foc va ser la moció de censura presentada per Pasqual Maragall l’octubre del 2001, quan va superar clarament el seu adversari. No li fan por les masses, però fa preguntes recurrents i remata les curtes converses amb un metàl·lic “molt bé”. La seva esposa, Helena Rakosnik, que sovint l’ha acompanyat per les comarques de Catalunya, és qui li ha tret les castanyes del foc més d’una vegada.

L’equip d’assessors de Mas defensa a capa i espasa aquest nou estil. “És una altra història”, no es cansen de repetir. Quan l’ara candidat de CiU va ser nomenat portaveu del Govern, la maquinària preelectoral d’aquest equip va començar a caminar. Les enquestes eren duríssimes contra un desconegut que pretenia substituir un president irrepetible, i encara feien més mal quan el seu últim escull, Josep Antoni Duran Lleida, sortia més ben valorat. Per postres, Maragall s’entestava a no reconèixer-lo com a rival, i en el llarg i tortuós camí de la transició tranquil·la en el partit no era estrany que una vegada i una altra Pujol li robés el titular principal. Així va ser, per exemple, en el míting de proclamació de la seva candidatura el gener del 2002. Amb tantes adversitats, i l’empenta inesperada de popularitat que li va comportar la imitació de Toni Albà del “conseller en cap-pa” a TV3, seria absurd no reconèixer que els *spin doctors* de Mas han fet una feina titànica durant tots aquests mesos i que han sabut atenuar el carisma de Pujol amb la idea forta del nou Estatut liderada pel nou candidat. Tot i així, a vegades el risc comporta complicacions –com la polèmica de les enquestes, que va significar la dimissió d’un dels seus homes de confiança, David Madí– o passades de frenada –com la proposta de seleccions catalanes a través d’Andorra.

És el tot o res i Mas ha decidit jugar-hi. I ningú no sap què passarà el 16-N.

Albert Balanzà

16

